

Museum De Duinhuisjes, een pareltje in de Duinen van Voorne

Wie vanuit Rotterdam richting Europoort rijdt en de schier eindeloze bedrijventerreinen en petrochemische bedrijven passeert, kan zich moeilijk voorstellen dat hij zich op steenworp afstand bevindt van een van de mooiste duingebieden van Nederland. Vlak voor het Maasvlaktegebied vind je de afslag Oostvoorne, een historisch dorp aan de rand van de Duinen van Voorne.

EMMY BAKKER

Wie in Oostvoorne een diep gat in zijn tuin graaft, zal lagen zand, veen en klei tegenkomen, getuigen van de tijd dat de ene keer de rivieren, de andere keer de zee hier vrij spel hadden. En nog steeds veranderen het duin en de kust, nu vooral door de aanleg van de Tweede Maasvlakte. De duinen van Voorne zijn uniek vanwege het grote aantal landschappen en de grote biodiversiteit. Voor natuurliefhebbers een prachtige plek, maar dit duingebied herbergt nog een ander pareltje. In de nabijheid van het bezoekerscentrum van het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) ligt sinds 23 jaar het Openluchtmuseum De Duinhuisjes, bestaande uit vier voor deze streek typische duinboerderijtjes. De 25 jaar geleden opgerichte Historische Vereniging Westelijk Voorne stelt zich tot doel deze duinboerderijtjes en de bijbehorende

duincultuur te bewaren voor de komende generaties. Nog steeds ziet men in onze dorpen deze typische boerderijen met een klein voorhuis en een wat groter uitstekend achterhuis, maar het aantal slinkt snel. De boerderijtjes worden gesloopt en maken plaats voor grote vrijstaande villa's. Over niet al te lange tijd zal slechts het museum herinneren aan de tijd dat kleine boertjes hier hun vruchtbomen en struiken plantten, platte kassen introduceerden en hun kleinvee hoedden.

Bewoning van het duingebied

In het begin van de 19de eeuw zijn de betrekkelijk jonge duinen van het eiland Voorne nog deels onbegroeid. Omdat de zanderige bodem onvruchtbaar lijkt, is er weinig belangstelling voor dit gebied. Daarom kunnen arme mensen er vrij, primitieve duinhutten bouwen en daarmee hun gezin een onderkomen bieden. Op sommige plekken blijkt er een vruchtbare kleilaag aanwezig onder het zand, waardoor dit gebied interessant wordt voor tuinbouw. Na 1850 vestigen zich meer mensen in de duinen en bouwen er hun huisjes, gebruik makend van jut- en sloophout, tweedehands bakstenen en dakpannen. Op het terrein van het museum staat huisje Duinstraat nog steeds op zijn oorspronkelijke plek. Het is een Rijksmonument. De andere drie huisjes zijn steen voor steen afgebroken, weer

Duinstraat, een van de vier historische woninkjes van openluchtmuseum De Duinhuisjes. Dit huis staat op de oorspronkelijke plek. De andere huisjes zijn steen voor steen herbouwd op het museumterrein.
Foto: Henk Visser.

opgebouwd op het museumterrein en vernoemd naar de plekken waar ze stonden: Huttendijk, Kreekpad en Duinzoom.

Een rondgang door het museum

Huisje Duinzoom wordt gebruikt als tentoonstellingsruimte, waar elk jaar een thematentoonstelling te zien is. De andere drie huisjes zijn ingericht met meubilair, textiel, kookgerei en gereedschap om de bezoekers een beeld te geven van het wonen en werken rond 1900. Op het terrein bevinden zich ook een varkensstal, een washok met waterfornuis, een open wagenschuur en een kippenhok. Er zijn bloemenperken aangelegd met de destijds gebruikelijke boerenbloemen en een moestuintje, en er staan fruitbomen van oude rassen, bijenkorven en -kasten. Rond het terrein is nog een gedeelte van een oude afscheiding of 'schelvering' te vinden. Dit was een aarden wal die begroeid was met struiken voor hakhout om de oven en de kachel te stoken en het kleinvee op het terrein te houden. De wal diende tevens als windscherm.

Levende Geschiedenis

Men betreedt de huisjes via het bredere achterhuis en komt dan in de keuken (of goot) met het regenwaterreservoir. De rest van het achterhuis deed dienst als stal of schuur. Daar stond dan vaak een geitje of 's winters een koe van de herenboer. Het voorhuis bestaat uit een woonkamer met twee bedsteden en een voorraadkeldertje. De huisjes kunnen onderling wat verschillen van indeling, soms is er een bakoven, soms een extra kamertje voor opoe.

Tijdens de openstellingsperiode kunt u één keer per maand op zondagmiddag teruggaan in de tijd onder het motto Levende Geschiedenis.

De medewerkers gaan gekleed in de dracht van

ongeveer 1900, er zijn oude handwerken te zien, er wordt poppenkast gespeeld en er worden op de houtkachel pannenkoeken gebakken. Dit gebeurt ook tweemaal in de zomervakantie tijdens de speciale kindermiddagen, waar ouderwetse kinderspellen worden gespeeld.

Samen met het Zuid-Hollands Landschap

De Duinhuisjes is een geregistreerd museum, dat door zo'n zeventig vrijwilligers gerund wordt. Het museum is tot stand gekomen in goede samenwerking met het ZHL. Vlak bij het museum staat het bekende en onlangs geheel vernieuwde Bezoekerscentrum Tenellaplas van het ZHL. De Duinen van Voorne en het museum zijn prima te combineren voor een dagje uit. Wilt u zowel het museum als het duingebied bezoeken, kijk dan op de websites voor de juiste openingstijden. Het museum is geopend vanaf april tot oktober op zaterdag- en zondagmiddag, in de zomermaanden ook op woensdagmiddag. Het Bezoekerscentrum Tenellaplas is ook tijdens de wintermaanden in de weekenden geopend. De Historische Vereniging is tevens beheerder van museum De Biberbunker, een in de duinen gelegen Duitse radarbunker uit de Tweede Wereldoorlog waar het verhaal wordt verteld van de radarinstallatie, de Tweede Wereldoorlog zelf en het naoorlogse gebruik door de Bescherming Bevolking. Deze voor Nederland unieke bunker is alleen op afspraak te bezoeken (tel. 0181 484648). Kijkt u ook eens op de website van De Duinhuisjes en het ZHL.

EMMY BAKKER IS COÖRDINATOR VAN HET MUSEUM DE DUINHUISJES.

WEBLINKS BIJ DIT ARTIKEL: WWW.WESTELIJK-VOORNE.NL EN WWW.ZUIDHOLLANDSLANDSCHAP.NL.

Een bezoek aan De Duinhuisjes is goed te combineren met een prachtige duinwandeling, waarbij een kijkje in het nieuwe bezoekerscentrum van het Zuid-Hollands Landschap tot de mogelijkheden behoort.
Foto: Henk Visser.

